

misteris d'Elx

Lema:

LES TRES MARIES

A l'hora prevista, o potser una mica abans, el sagristà, després d'apagar els llums deixant encesos només els d'emergència, tancà amb clau la porta petita de la basílica i, apressadament, agafà el camí més curt per arribar a sa casa. Aquella era una nit molt especial, la Nit de Nadal, i era conscient que l'esperaven per a sopar, i potser que caiguera quelcom regal, com gairebé sempre ocorria, si és que al Pare Noel se l'acudia acostar-se per allí. Pensant en l'àpat que hauria enllestit la seua muller, la boca se li va omplir d'aigua. Mentre tant, en la basílica, alguna cosa ocorregué. Però això, ell, no podia sospitar-ho.

Començà el moviment en la semi penombra del corredor central, ben a prop de la porta principal. Hi eren les tres Maries: Maria, Maria Jacobe i Maria Salomé. Totes tres, movent-se amb molta cautela, el primer que feren fou apropar-se a les petites finestres que romanien obertes com si foren dos ulls posats en la descomunal porta, i donant-hi un cop dull a l'exterior, en veure que al carrer hi havia silenci les tancaren apressadament. Amb aquell gest consideraren que la basílica havia quedat completament aïllada de l'exterior. Ara podrien fer el que tenien previst.

Maria Jacobe i Maria Salomé premeren els interruptors i tot l'interior del temple quedà completament il·luminat. Aleshores Maria, apropant-se al betlem que hi havia muntat a una banda de temple, cridà amb veu juganera:

-Afanyeu-vos que hi ha feina!!

En escoltar la veu de Maria, la petita recreació nadalenca es convertí en un poble actiu. S'encengueren els llums en les cases, els artesans començaren a treballar, els pagesos a llaurar la terra, els pescadors llançaren les xarxes per a pescar, els pastors, reunint llurs ramats, se n'anaren a la recerca de past fresc. Tot fou activitat i vida en aquell indret. Allò, però, era la seua activitat rutinària, és el que feien cada dia. I molts es preguntaven per quina raó, aquell dia, Maria els deia que havien d'afanyar-se. Alguns s'ho preguntaren obertament.

-Prompte ho sabreu -respongué amb to misteriós. Després, íntimament, expressà un desig:- M'agradaria veure a Joan.

L'orgue, mut fins aleshores, llançà al cel amb les seues notes vibrants la petició de Maria, que fou concedida d'immediat. A l'inici del corredor, com si acabara d'entrar per la porta, Joan mirava tot estranyat el lloc on es trobava, fins que veié Maria i la saludà ple de goig:

-Salut, honor i salvament...

-Joan -digué Maria, després de fer-li una forta abraçada-. Aquesta Nit de Nadal m'agradaria celebrar-la amb tots els apòstols...

Joan s'ho pensà una mica, i tot seguit cridà amb les forces de la veu i del desig:

-Apòstols germans meus, acudiu aviat a aquest indret!!

De bell nou l'orgue fou l'encarregat de transmetre el missatge, i ben aviat, pel corredor fins al betlem aparegué Pere i altres sis rere d'ell. Mentre tant, per corredors distints n'aparegueren altres tres, un d'ells era Jaume, que, en trobar-se amb els seus companys, es feien creus preguntant-se quin Misteri era aquell que els duia a aquell lloc des de terres llunyanes i diferents. Després veient el betlem i els altres apòstols i Maria, s'aproparen i tots plegats es fongueren en una forta abraçada. La gent del poble observava tot allò sense entendre que estava ocorrent, però tampoc els apòstols ho tenien clar.

De sobte l'orgue feu un so més vibrant, i tots plegats alçaren llurs ulls al cel. A la cúpula del temple, els núvols s'apartaren deixant al seu voltant un espai blau per on anà baixant un aparell aeri semblant a una magrana, que en desempallegar-se dels núvols es va obrir separant-se els seus gallons, com una flor de gran bellesa, deixant veure al seu interior l'esvelta figura d'un àngel, que en veure Maria i els apòstols els saludà amb goig llançant-los un bon grapat d'oripell. Després deturant l'abaixada al bell mig entre el cel i el terra, dirigint-se a tota la concurrència digué:

-Alegreu-vos!! Aquesta nit naixerà Jesús!! Canteu, balleu, i aneu a rebre'l quan arribe plens de goig!!

En dir això, la magrana ascendí de bell nou, tancant-se i perdent-se entre els núvols del cel. Però el missatge hi havia quallat, malgrat que de dues maneres diferents. La festa començà a celebrar-se en primer lloc entre la gent més humil. Per aquests el missatge de l'àngel representava un motiu d'esperança i d'alegria. Només calia creure'l i esperar. Els camperols replegaren les mules i els bous i es dirigiren a llurs cases a reunir-se amb llurs famílies. El mateix feren els pescadors, replegant les xarxes i posant rumb al port. Els botiguers i botigueres clogueren llurs botigues. Els pastors arreplegaren llurs ramats i els tancaren en els llocs que disposaven. I tot el món, posant-se la roba dels diumenges, es prepararen per a eixir a corre cuita a la recerca del lloc on anava a produir-se l'esdeveniment. Un lloc que encara desconeixien, però que estaven segurs que els dirien en el moment oportú. Mentre tant, començaren la festa.

Hi havia, però, un altre nucli de gent que no es quedaren completament satisfets. Ells volien saber-ho tot. Els apòstols es congregaren al voltant de Maria demanant-li més detalls. Aleshores, Josep, l'espòs de Maria, afegint-se al grup, digué que ell ho tenia clar. A les mans duia un bressol que havia construït en la seua fusteria. Tots plegats el seguiren endinsant-se pels barris més humils del betlem fins arribar a un estable parcialment ocupat per una mula i un bou. Ben a prop d'ells, deixant de banda un bressol i la figura d'un nen de plàstic que hi havia posat el sagristà, Josep diposità al terra el bressol que hi havia fet ell i el vestí amb un lleuger matalàs amb palla neta. Després, agafant a Maria de la mà, tots dos es posaren al costat del bressol amb actitud d'espera.

Joan, Pere i tots els demás no donaven crèdit al que succeïa i es miraven estupefactes. De sobte una estrella de grans dimensions, superant la foscor dels núvols, aparegué i es col·locà just damunt l'estable. Allò fou el senyal que el poble esperava. De boca a orella anà corrent-se la veu, i ben aviat el lloc es veié ocupat per un gran nombre de gent, que amb molta alegria esperaven l'arribada d'alguna cosa que, sense tenir clar que hi era, suposava un motiu d'esperança per a ells.

L'orgue inicià de sobte una melodia vibrant i encisadora. Alguna llum atapeïda de màgia il·luminà de bell nou la part més alta del temple. Fou com un llamp que esgarrà els núvols seguit pel tro que llançà l'orgue. Aleshores altre aparell començà a descendir de la cúpula. En aquest cas fou l'araceli, ocupada per cinc àngels. El situat al centre de l'aparell duia amb molta cura un nadó. Els altres feien sonar guitarres, unint la seua música a la de l'orgue.

-Esposa i mare de Déu -saludaren els àngels.

Maria els correspongué amb una subtil inclinació del cap.

-Apòstols i amics de Déu -saludaren als apòstols.

Entre salutacions l'araceli arribà al terra en el moment just en que nit i dia coincideixen, una cosa semblant al que li ocorre a la mar i el cel quan es toquen en l'horitzó. En eixe instant, l'àngel major que ocupava l'araceli, feu entrega a Maria i a Josep del nen que duia des del cel. Maria el posà en el bressol i la gentada que assistia a l'acte esclatà de joia. Els àngels de l'araceli s'acomiadaren i iniciaren l'ascens fins el cel de la cúpula del temple acompanyats per la música de l'orgue. Els onze apòstols besaren el nen i es posaren a cantar belles cançons de Nadal. Però, de sobte la música cessà i tots es quedaren una mica sorpresos. Fou només que un moment. Al corredor central hi havia aparegut un altre personatge. Josep, Maria i els apòstols el reconegueren a l'instant: es tractava de Tomàs, el dotzè apòstol, que entenent tot el que s'havia perdut, digué amb veu pesarosa:

-Oh, que gran desventura que em fa trits i desconsolat! Doneu-me per excusat, que les índies m'han ocupat.

Maria, força contenta per haver pogut fer realitat el seu desig de reunir els dotze apòstols, li feu una gran abraçada que fou repetida per tots els demás. I tots plegats començaren a cantar nades i altres cançons lloant el nou nascut que semblava dormir tranquil, aliè a tant de rebombori. Les veus del poble s'uniren a les dels apòstols i cantaren a cor allò de "Assonetes toca manetes, toca-les tu que les tens boniquetes".

La festa es perllongà fins que s'adonaren que pels vitralls ja començava a intuir-se la presència de l'alba. Aleshores els apòstols s'acomiadaren, i després d'abraçar altra vegada a Josep i a Maria i besar el nen, anaren esvaint-se per cada corredor de la basílica. Aleshores, també l'orgue deixà de sonar. Els personatges del betlem ocuparen també els seus respectius

llocs i Maria Salomé i Maria Jacobe apagaren els llums de l'església, quedant aquesta en la semi penombra dels llums d'emergència. Elles dues i Maria es miraren i somrigueren i tot seguit convertiren els seus cossos en vent que quedà surant pel temple.

Com cada matí, el sagristà, entrant per la porta petita, tancà per dins. No volia deixar accés al públic fins que ell no revisara que tot estava en ordre. Només accedir-hi a la nau central notà alguna cosa que el feu parar atenció a tot l'entorn. No li fallà la intuïció. Ben aviat trobà el que ell considerava una inexplicable anomalia: les finestretes de la porta principal que permetien als fidels veure l'interior del temple, estaven tancades. Allò suposava una falta d'atenció greu per a ell. Apressadament les va obrir. Les tres Maries es miraren expectants, esperant que allò no passara a majors.

Però ben aviat el sagristà passà pàgina. No era aquell el dia més adequat per a posar-se de mal humor. Si ningú no ho havia notat, ell tampoc. I donant per conclosa la inspecció rutinària, tragué de la butxaca una caixeta de llumins i encengué els ciris de l'altar major. Després s'apropà al betlem a contemplar-lo, i el que va veure -aquesta vegada sí- li va accelerar vertiginosament els batecs del cor.

-Com és possible? -murmurejà amb enuig.

Les tres Maries dirigiren l'esguard fins on mirava el sagristà, i un esbufec s'escapà de les seues goles, movent una suau brisa que apagà els ciris de l'altar.

-Com és possible? -tornà a murmurar el sagristà, sense saber ben bé si atendre el que estava veient o anar de bell nou a encendre els ciris. De moment es centrà en la troballa.

Fora del betlem estaven el bressol i el nen de plàstic que ell mateix havia posat en el pessebre. En el seu lloc hi havia un bressol de fusta que semblava haver estat construït per un veritable artesà, i a dintre d'ell un nen Jesús que semblava real de tan perfecte que hi era.

Comparant els dos bressols i les dues figures, el sagristà recuperà el seny. No hi havia cap dubte que el betlem hi havia guanyat molt amb el canvi. Es ficà a la butxaca els seus, deixant els nous en el seu lloc. Fent una darrera llambregada murmurà entre dents:

-Això és cosa de l'arxipreste.

I es dirigí de bell nou a l'altar major a encendre els ciris.

Les tres Maries no pogueren contenir per més temps la pressió, i esclataren en una riallada, que convertida en vent recorregué misteriosament totes les estances de la basílica, i per uns moments, aquell dia de Nadal, sonaren cascavells, com cridadors d'àngels, al llarg de tot el recinte.